

Jadwiga i Bogdan Lipińscy

Grudniowy czas

scenariusz imprezy szkolnej

**Polonijne Centrum Nauczycielskie w Lublinie
Lublin 2004**

Grudniowy czas

Okres Świąt Bożego Narodzenia niesie ze sobą, sformowaną od wielu pokoleń, bogatą tradycję. To przede wszystkim: wieczerza wigilijna, wspólne śpiewanie kolęd, pasterka, chodzenie z gwiazdą, kożą, herodami. Dla dzieci to również czas zabaw na śniegu, kuligów, lepienia bałwana, rzucania kulek śniegowych.

Scenariusz „Grudniowy czas” łączy te dwa aspekty tradycji okresu Bożego Narodzenia.

Scena przedzielona folią lub firanką. Za firanką, w głębi sceny, stoi ozdobiona choinka, a na środku stół przykryty białym obrusem, na nim opłatki.

Z przodu sceny, przed firanką, leżą, imitujące śnieg, różnej wielkości kule oraz spryskane sztucznym śniegiem choinki. Na podłodze, po przeciwnych stronach, dwie gwiazdy podwieszone u sufitu na żyłce w taki sposób, by można było je podciągnąć. Wszystko zasłania kurtyna. Dzieci ubrane odpowiednio w stroje aniołów i stroje właściwe do zabawy kulami śnieżnymi.

W głębi sceny, w ukryciu, stoją aniołki. Przed kurtynę wychodzi dziecko - narrator.

DZIECKO NARRATOR

Za oknem mróz,
po leśnej drodze
zajaczek kica
zmarznięty srodze.
A tam, pod lasem,
na śnieżnej górze
bawią się dzieci
małe i duże.¹

¹ E. Śnieżkowska-Bielak, *Chora dziewczynka*, str. 21 w: T. Dziurzyńska, H. Latyńska, E. Stójowa, *Na słoneczne i deszczowe dni*, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1998.

Narrator schodzi ze sceny. Na scenie bawią się na śniegu dzieci. „Kurtyna w górę”. Bawiący się, toczą śnieżne kule. Jedno z nich ciągnie sanki, inne zapina wiązania nart.

DZIECKO 1.

Zima pięknie wszystkich wita.
Śnieżną szubą jest okryta,
Wiatr śnieżynki jej roznosi
Pani zima grzecznie prosi:
- Wietrze! Wietrze, mój kompanie,
Zapraszam cię na śniadanie.
Wiatr uśmiechnął się wesoło:
- Ja tańcuje sobie wkoło.
A lodowe zaproszenie
Przyjmę w Boże Narodzenie.²

Dzieci toczą śniegowe kulki, a następnie lepią z nich bałwana. Rozmawiają ze sobą.

DZIECKO 2.

Lubię śnieżek,
Lubię śnieg,
Chociaż w oczy prószы.

DZIECKO 3.

Lubię mroziк,
Lubię mróz,
Chociaż marzną uszy.

DZIECKO 4.

Lubię wicher,
Lubię wiatr,
Chociaż mnie przewiewa.

² T. M. Massalska, *Lodowe zaproszenie*, w: op.cit.

DZIECKO 5.

Lubię zimę!
Idę w świat
I wesoło śpiewam.³

Dziecko z sankami zwraca się do pozostałych dzieci.

DZIECKO 6.

Śnieżek prószy i prószy!
Chodźmy do leśnej głuszy
po świerk mały.
Zapachy jego już znacie,
będzie pachniał nam w chacie
jak las cały.

Dziecko, stojąc, zapina wiązania nart.

DZICKO 7.

Postawimy go w kącie,
Damy szatki błyszczące
srebrem, złotkiem.
Zawiesimy kwiateczki,
koguciki, gwiazdeczki,
serduszka słodkie. (...) ⁴

³ T. Dziurzyńska, H. Ratyńska, E. Stójowa, *A jak będzie słońce... A jak będzie deszcz...* Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczn, Warszawa 2001,

I. Suchorzewska, *Zimowa piosenka*, w T. Dziurzyńska, H. Ratyńska, E. Stójowa, *A jak będzie...* op. cit. str. 67

⁴ L. Krzemieniecka, *Choinka*, w: T. Dziurzyńska, i inni, *A jak będzie...* op. cit.

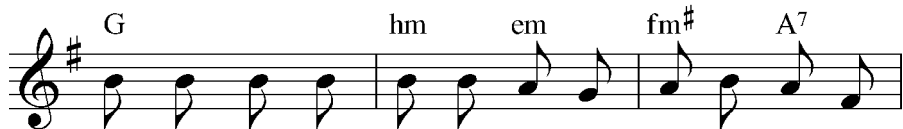
KUPIMY CHOINKĘ

słowa: D. Gelnerowa
muzyka: Z. Ciechan

Dość szybko

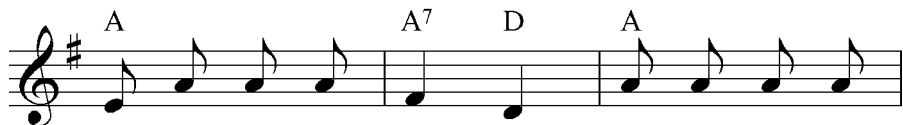
Po - je dzie my dziś san-ka mi na plac cho-in-ko wy,
Gdzie cho-in-ki się trzy ma-ją za zie-ło-ne rę-ce

gdzie cho - in - ki do cho - i - nek tu - lą swo-je
i znaj-dzie-my tę je - dy-ną w i-gła-stej su -

gło - wy. Ko-le le le, le le le le,
kien - ce.

bo - li li li, li li Ko - le le le,

le le le le, bo - li li li, la!

1. *Pojedziemy dziś sankami
na plac choinkowy,
gdzie choinki do choinek tulą swoje głowy.*

*Gdzie choinki się trzymają za zielone ręce,
i znajdziemy tę jedyną
w iglastej sukience.*

*Ref. Kole le le, le le le le,
boli li li, li li.
Kole le le, le le le le,
boli li li, la!*

2. *I będziemy wieść na sankach
królowną zieloną,
bo już wszyscy z ozdobami
czekają nas w domu.
Opleciemy ją łańcuchem
srebrzystym dokoła,
zawiesimy złotą gwiazdę
wysoko u czoła.*

Ref. Kole le le, le...

3. *Damy świeczki, niech je trzyma
W palcach swych zielonych,
Niech ogniami złocistymi
Błyśnie z każdej strony.
Ustrojona, rozśpiewana
Królować nam będzie
Przy oplatku, przy muzyce,
Przy śpiewnej kolędzie.*

Ref.. Kole le le, le...

W czasie śpiewania zwrotek dzieci tworzą pary i biegają w rytmie piosenki po scenie - para za parą.

W czasie refrenu stają naprzeciw siebie, podają sobie ręce i unoszą je na przemian do góry i na dół.

W czasie ostatniego refrenu zbiegają ze sceny. Za nimi schodzi dziecko na nartach i dziecko z sankami.

Na scenę wchodzi anioł. Spaceruje po scenie, podchodzi do miejsca, w którym znajduje się sznurek od gwiazdy.

ANIOŁ 1.

Dzisiaj o zmierzchu wszystkie dzieci,
Jak małe ptaki z gniazd,
Patrzą na niebo, czy już świeci
Najpierwsza z wszystkich gwiazd.
O zimne szyby płaszcą noski
W okienkach miast i wsi,
Czy już sfrunęła z ręki Boskiej,
Czy już nad nami tli...

Wciąga powoli gwiazdę do góry.

Białe opłatki, białe stoły,
Świeżych choinek las...
Doprawdy mogą dziś anioły zagościć pośród nas.
Tylko ta gwiazda niech zaświeci
Nad ciszą białych dróg
I zawiadomi wszystkie dzieci,
Że narodził się Bóg.⁵

Mocuje sznurek i tam zostaje. Wychodzi drugi anioł i podchodzi do sznurka.
Wciąga gwiazdę.

ANIOŁ 2.

Śnieg za domem pada i pada...
Cyt, bajeczki nam opowiada
Mróz za domem chodzi i chodzi...
Cyt, cyt, Dzieciątko się rodzi
A na niebie daleko, daleczko...
Cyt, aniołek idzie z gwiazdeczką
A w stajence nisko, niziutko...
Cyt, Dzieciątko leży cichutko
Leży sobie na słomie w kolebce...
Cyt, złota i pereł nie chce.
Dajmy Mu zieloną choinkę

⁵ B. Ostrowska, *Gwiazdeczka*, w: opr. ks. T. Śmiech, *W kolebce czasów*.

Niech rozweseli się krzynkę.
Wytnijmy z papieru kokoszę
Niech zabawi się troszkę.
Dajmy mu złoty orzeszek,
Niechaj się nim ucieszy.
A śnieg za oknem niech pada...
Niech bajki Mu opowiada.
A wiatr niech kucnie na drzewach,
Niech Mu kolędę zaśpiewa.⁶

Mocuje sznurek z gwiazdą. Podchodzi do ANIOŁA 1. i razem schodzą ze sceny.
Wchodzi Narrator.

NARRATOR

To już się wie zawsze tak samo
Ze śniegiem i mrozem idą do nas święta
Już się stoły niecierpliwią
Już świerk przystrojony
Już zupa grzybowa pachnie z daleka
Jeszcze tylko szukamy
Pierwszej gwiazdy na niebie
Niech jak najprędzej zabłyśnie
Wtedy każde życzenie się spełni⁷

Narrator patrzy na wychodzące anioły. Idą jeden za drugim w koło sceny, przy dźwiękach kolędy „Światło rozjaśniło się” II Canto da Kamera (Polskie radio CD S1-015). Wchodzą za firankę, otaczają stół półkolem, biorą ze stołu opłatek. Firanka odsłania się. Anioły odwracają się, trzymając w rękach opłatek, podchodzą do publiczności i dzielą się nim.

Wychodzą dzieci odświeżnie ubrane, które również dzielą się opłatkiem.

Po zakończeniu dzielenia się opłatkiem, Anioły stają z obydwu stron sceny, dzieci zaś na środku sceny w luźnej gromadce.

⁶ L. Krzemieniecka, *Śnieg za domem pada*, w: T. Dziurzyńska, op.cit.

⁷ T. Chudy *Idą święta*, w: op. cit.

DZIECKO 8.

Weźmy się za ręce, chłopcy i dziewczynki,
Zatańczmy razem dokoła choinki.
Dokoła choinki jest tu miejsca dosyć
Może by i inne dzieci też zaprosić?
Prosimy, prosimy, przyjedźcie do nas w gości
W te wesołe święto, w to Święto Radości!⁸

Wciąganie gwiazdy

⁸ E. Szelburg-Zarembina, *Weźmy się za ręce* w: T. Dziurzyńska op. cit.

WIECZÓR WIGILIJNY

słowa: E. Śnieżkowska - Bielak
muzyka: J. Świder

A - nio - łek mru - ga już z cho - in - ki

a za o - kien - kiem gwiaz - dka świe - ci,

słod - kie pier - ni - ki i ro - dzyn - ki

i mnós - two cia -stek jest dla dzie - ci.

Gwiaz - dka wi - ta noc gru - dno - wą,

wszy - scy so - bie ślą ży - cze - nia

dziel - się z każ - dym do - brym sło - wem

1. *Aniołek mruga już z choinki,
a za okienkiem gwiazdka świeci,
słodkie pierniki i rodzyнки
i mnóstwo ciastek jest dla dzieci.*
Ref.: *Gwiazdka wita noc grudniową,
wszyscy sobie ślą życzenia,
dziel się z każdym dobrym słowem
w czas Bożego Narodzenia!*
2. *A pod choinką kolorowe
prezenty leżą uśmiechnięte,
zabawki nowe, książki nowe,
miło z gwiazdkowym być prezentem.*
Ref.: *Gwiazdka wita...*
3. *Na stole leży obrus biały,
na nim opłatek i chleb świeży,
każdy z nas duży, czy też mały
lubi zasiadać do wieczerzy.*
Ref.: *Gwiazdka wita...*

W trakcie wykonywania zwrotki piosenki dzieci stoją w równych odległościach, w całej sali. W czasie dwóch pierwszych taktów refrenu spacerują, a w czasie następnych dwóch podają sąsiadowi w uścisku dwie dłonie. Tę czynność powtarzają analogicznie podczas następnych taktów refrenu.

DZIECKO 9.

Kołyszą się świerki,
Śnieżki z nieba lecą,
Na śniegu iskierki
Pod stopami świecą.

A co tam za jasność
Mruga za oknami?

WSZYSCY

Idą chłopcy z gwiazdą
Przez srebrzystą zamieć.
Biało na ulicy,
Śnieg na mrozie chrzęści,
Idą kołędnicy, śpiewają pieśni.⁹

Wszyscy razem z publicznością śpiewają.

WŚRÓD NOCNEJ CISZY

Wśród nocnej ci - szy głos się roz-cho -
Wstań - cie pa - ste - rze Bóg się wam ro -
dzi: Czym prę-dzej się wy - bie-raj - cie
dzi:
do Be-tle-jem po-spie-szaj-cie Przy-wi tać Pa - na!

1. *Wśród nocnej ciszy głos się rozchodzi:
Wstańcie, pasterze, Bóg się wam rodzi.
Czym prędzej się wybierajcie,
Do Betlejem pospieszcie
Przywitać Pana.*

⁹ Cz. Janczarski, *Z gwiazdą*, w: T. Diurzyńska op. cit.

2. *Poszli, znaleźli Dzieciątko w żłobie
z wszystkimi znaki, danymi sobie.
Jako Bogu cześć Mu dali,
A witając zawołali
Z wielkiej radości:*
3. *Ach witaj, Zbawco, z dawna żądany,
tyle Tysięcy lat wyglądany.
Na Ciebie króle, prorocy
czekali, a Tyś tej nocy
nam się objawił.*
4. *I my czekamy na Ciebie Pana,
a skoro przyjdiesz na głos kapłana,
Padniemy na twarz przed Tobą,
Wierząc, żeś jest pod osłoną
chleba i wina.*

Kolęda ta zaliczana jest do najbardziej znanych pieśni okresu Bożego Narodzenia, powstała prawdopodobnie u schyłku XVIII w.

„Aniołki” z Gminnego Przedszkola w Klementowicach